

СТАНОВИЩЕ

От доцент д-р **Ивайло Петров Въжаров, д.м.** – специалност
„Гастроентерология“
Началник на МБАЛ – Варна към ВМА

на дисертационен труд със заглавие
„Оценка клиничната активност на болестта на Крон“
за присъждане на образователни и научна степен „Доктор“,
в областта на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт,
професионално направление, 7.1. Медицина,
научна специалност „Гастроентерология“ 03.01.04

Докторант: д-р **Августина Чавдарова Георгиева**,
редовен докторант към Катедра „Вътрешни болести“. Факултет
„Медицина“, МУ-Варна

Научен ръководител: **проф. д-р Искрен Коцев, д.м.н.**

С решение на Факултетен съвет на Факултет „Медицина“ към МУ – Варна – протокол №5/30.03.2018 г. и със заповед на Ректора на МУ – Варна №Р-109-168/02,04,2018 г. съм избран за член на научно жури и съм определен да изготвя становище по процедура за придобиване на научна степен „доктор“ с кандидат д-р Августина Чавдарова Георгиева, представяща дисертационен труд „Оценка клиничната активност на болестта на Крон“. Становището е изготвено в съответствие с Закона за развитие на академичния състав в Република България, Правилника за приложението му и Правилника за развитие на академичния състав в Медицинския университет „Проф. Д-р П. Стоянов“ – Варна (последна актуализация 30.10 2017г.). Д-р Георгиева е предоставила всички необходими документи, изисквени за процедурата за защита на дисертацията.

Д-р Августина Георгиева е родена 09.08.1986г в гр. Варна. През 2009г придобива магистърска степен, специалност медицина към Медицински университет „проф. Д-р Параскев Стоянов“ – Варна, а през 2013 г. е зачислена като редовен докторант към Клиника по гастроентерология към УМБАЛ „Света Марина“. На 16.03.2013г. е зачислена като специализант към Клиника по гастроентерология и хепатология.

Структурата на представената за защита дисертация е съобразена със съвременните стандарти за изготвяне на дисертационен труд. Последният е в обем 297 страници и в него са включени следните основни раздела: Увод, Литературен обзор, Цел и задачи, Материал и методи, Резултати и обсъждане, Заключение, Изводи, Приноси на дисертационния труд, Списък на публикациите във връзка с дисертационния труд и Приложения. Дисертационния труд е богато онагледен и включва 95 фигури и 70 таблици. Представени са и 6 приложения. Цитирани са 446 литературни източника, от които 34 на кирилица и 412 на латиница. Дисертационният труд е обсъден и предложен за защита на катедрен съвет на Катедра по Вътрешни болести при МУ Проф. „Параскев Стоянов“ – Варна.

Целта е правилно дефинирана, а задачите са добре систематизирани. Изводите са синхронизирани със задачите и доказват, че целта е постигната.

Темата на дисертацията е формулирана добре. Тя е свързана с оценка на клиничната активност на болестта на Крон (БК) и е изключително актуална и значима. От обособяването си като отделна нозологична единица през 1932г до днес БК е едно от най-загадъчните и трудни за разбиране, диагноза и лечение и проследяване заболявания в медицината. По литературни данни честотата на заболяването в Европа е 7/100 000 души население, като се наблюдава се световна тенденция за увеличаване на този показател. За България липсват точни епидемиологични данни, но въз основа на досегашните проучвания също има тенденция за нарастване на честотата на БК. Интересни са изчисленията за приблизителната честота на лицата с БК за периода 2010г.- 2020г., кадето от 520 пациента до 2020г. боните с това заболяване би трябвало да са 597г. Достоянство на проучването е, че това е четвъртото в България обширно проучване на лицата с БК, другите са дисертацията на доц. Пенчев от ИСУЛ и две на Информационния център за редки болести.

Литературния обзор е интелигентно и компетентно написан и е представен на разбираем език, което е характерно и за последващото изложение на авторката. Литературния обзор представлява едно добро постижение на д-р Георгиева и показва, че тя познава отлично научната литеартура и научните проблеми, свързани с разработваната тема. В дисертационния труд обект на проучване са 140 последователни пациента с болест на Крон – достатъчен брой с оглед поставените задачи. От изследваните 140 пациента с БК, еднократно хоспитализирани в Клиниката по гастроентерология към УМБАЛ „Св. Марина“ – Варна са 17, а останалите 123 са проследени във времето, като максималният период е шест години. Използвани са следните методи: клинико-лабораторни изследвания, ендоскопски изследвания, хистоморфологични изследвания, образни изследвания – абдоминална ехография, рентгено-контрастно изследване на ГИТ, КТ, КТ-ентерография, КТ-фистулография, MRI на

абдомен, малък таз, MRCP. Ползвани са също изследване на генетични полиморфизми, които определят отговора към KC и AZA, индекси за оценка качеството на живот, работоспособност и здравословно състояние – IBDQ, SF-36, EQ-5D, класификации и индекси за оценка – Монреалска класификация, CDAI, статистически методи – за анализ и интерпретация на данните.

От изследваните 140 пациента с БК, еднократно хоспитализирани в Клиниката по гастроентерология към УМБАЛ „Св. Марина“ – Варна са 17, а останалите 123 са проследени във времето, като максималният период е шест години. Интересни и задълбочени са анализите на социално-демографската характеристика на пациентите с БК при дебюта на заболяването, анализите на разпределението на болните според активността на заболяването (CDAI) и Монреалска класификация, симптомите при пациентите с БК при дебют, изменение на симптомите при проследените пациенти, разпределението на болните според активността на заболяването, клинична стойност на лабораторните данни – CRP, Нв, левкоцитите и фекалния калпротектин, както и възможностите на различните образни методи за диагностика и проследяване на заболяването. Разгледани са и екстраинтестиналните прояви на БК при пациентите. Всички тези данни и анализи са сравнени с данните от други изследвания проведени в нашата страна и световните данни. Добре е разработен и въпроса за възможностите за лечение на заболяването, неблагоприятните събития, развили се в хода на терапията, като резултатите са сравними с данните от световния опит. Добре е направена оценката на прогностичните фактори за прогресия и развитие на тежка болест, оценка на качеството на живот и трудоспособност на пациентите с БК. Дисертантът е представил алгоритми за ранна диагностика и снижаване на риска от прогресиране на заболяването и алгоритъм за проследяване и алгоритъм при специални ситуации при скрининг на пациентите с БК, които са съвременни и приложими в практиката.

Дисертацията завършва с десет извода, по четири приноса с теоритичен характер, практико-приложен характер и оригинален характер. Изводите отразяват извършените научни изследвания и аз напълно ги приемам.

Считам, че в методично отношение дисертационния труд на д-р Августина Георгиева е изпълнен на високо ниво.

Част от резултатите са публикувани в три статии. Изнесени две научни съобщения, свързани с дисертацията.

Авторефератът е написан стегнато, оформен е много добре и отразява най-същественото от съдържанието на дисертационния труд. В авторефератът с цифри са отбелязани литературните източници, но самите те не са представени като приложение.

Нямам критични бележки към разработената от дисертанта тема.

В качеството си на член на Научното жури считам, че представената научна разработка е изключително актуална, със значителни приноси в клиничната практика. Докторантката познава задълбочено проблема и има необходимите знания и умения за самостоятелна научна работа. Всичко това ми дава основание да дам положителна оценка на дисертационния труд и убедено да предложа на членовете на Научното жури за гласуват положително за придобиване на образователни и научна степен „Доктор“ по научна специалност „Гастроентерология“ на д-р Августина Чавдарова Георгиева.

25. 06. 2018г.

Доц. д-р Ивайло Въжаров, д.м.